

SANTIAGO

Santiagoou hēsap p'ā deepläitarr

Chi p'ātarr. Warr hich Hēwandam Hiewaa Jesuucha hich dāi hogdaba wēnərramk'iir doce jār hautarr k'ān hee Santiagonaan numí naajim haajem: dau hāb, Juan dāi k'od hābam hichta chi naam hajim haajem, jōoi Zebedeo hiewaa; hābak'ai jōoi Alfeo hiewaa hajim haajem (Mt. 10:2-3). Mamλ hāb sīejim haajem hagjō, dewam Santiago; ma hich Jesús heeum hajim haajem, hi dāi hād hābam (Mt. 13:55). Hich mag Jesús heeumuata māg carta p'ājim haajem hewag pawi.

Chi Jesús māig heegar nərraawai chan Santiagoou hagt'a hich naam hiek hāk'aba sīejim haajem (Jn. 7:5). Maimua hag k'ur Jerusalén p'öbör hee chi Jesús k'apeen hāba biirdəwi oraa narr haigta merag chuk'u sim, ya hichdēujā dāi hāk'a sīerr (Hch. 1:13-14). Pedro Jerusalenmua petaawaijā hichta jūrr haig chi hāk'a durrarr k'ān pörk'a sīsijim ha sim (Hch. 12:17).

Chijā k'ān hat'eeta p'ājī maimua k'an jawaag hajī. Hamach Cristo hiek hāk'a narr gaaimua hāk'aba narr k'ānau hidēu k'ajap sīuba haawai judionaan pōm deuem durrag dālrjeejim haajem. Mag durripierr haaidə t'ānəm k'ānagta Santiagoou māg carta deepläjim haajem, mag dau haug wau nāmī hōgk'aba warag k'īr hubl haju haai nām ha jaaupääig.

Hāaur k'ānau jaauwai Testamento Hiur gaai māg librota nacha p'ājim haajem. Chadcha magtarr k'ai, magan chi hāk'a durrarr k'ān mag hamachdēu hāk'atarr haigmua warrpem dau haug waup'öbaaderra māg carta gaai jaau sim (1:13-15). Hamag k'īr heyaa hapi sim, jāga jōoi Job maimua tagam k'ān Hēwandam hiek jaaujerr k'ānījā dau haug waaujeejī (5:10-11). Magnaa dich dau haug waauwaijā warag oraapita jaaujim.

Salud

1 ¹¿Jāgpai nā keena?

Mān Santiagoou, Hēwandam chog hanaa hīchab maach Pōr Jesucristo chog. Durrpierr maach meeun judionaan Cristo dēnk'a nām k'ān pāach nānlidampierr pāragta mua saludaa chirām.

Hidēu Hēwandamagta dichig k'īrjug deepiju haai nām

²K'odamnaan, nem t'umaamua pāach k'īrpierr chachmawijā warag honeeta habat. ³Pārau k'ap'l nām, mag prueba k'īr pogk'e pāach gaai

burr n̄lmuata m̄ag maadēu hāk'a n̄lm hiek hisegk'imjō haadēp haawaijā magl̄m gaaimuata hāu warag juapá jāpmaajem, magl̄m hāwaat k'augag. ⁴Mam̄ mag prueba hāwat wēnlrrlmuata hidēu Hēwandamag pāach wajaug paapinaa pāachig k'īirjugjā deepibat, hichdēu k'ōsimjō n̄lisieg.

⁵Mam̄ magl̄m prueba hāwataag pāar hee hiwiir hāb k'āijā mag hich Hēwandamau k'ōsimjō haju k'augba sim k'ai, hichigta jēeubat. Magbaawai hirua k'īirjug deemamua k'augpiju. Hēwandamau nem deewai chan maach dēnjo mag, "Mua k'achpaita deeujā" haba, ni chik'am k'īir p'ālrnaajā nem deeba haajem. ⁶Mam̄ mag pāachdēu hirig k'īirjug jēeuwaijā chadcha pāachig deeju k'īirjunaata jēeubat. Har mag hamachdēu jēeubarmjō deebaju k'āijā k'īirju n̄lm k'ālln k'īirjugan sīi p'ūasdau p'ūu parhoob hichdēu harrm haig harrjemjōta sisidlm. ⁷Har mag deebaju k'āijā jēwaagpam ha k'īirjunaata jēeu n̄lm k'āllnau chan hoob hamachdēu jēeu n̄lm maach Pör Hēwandamau deeju hamiet. ⁸¿Jāgwi mag chirā? Hīs hamachdēu nem wauju k'īirjutarrjā noram paawai jūrr deeum k'īirjugta hau sierrjē haawaima, hamachdēu jēeubarmpaita hamachig deeju k'īirjuba. Mag k'īirjug hāba k'abam gaaimuata pōd Hēwandamau nem k'ōsimpai waujujā haba sierrjēem.

⁹Hāb k'āijā m̄lig heegarm k'āllnau hoowai serbiibanaa dau hap'āl k'itlm mam̄ chadchata Cristo dēnk'a k'itlm k'ai, m̄ag hatag pawiajā Hēwandamau hichig nem t'um jāapiju k'ap, mag hermano honee habá. ¹⁰Maagwai jūrr rik hagjō Hēwandam hiek hāk'a sim gaaimua m̄lig heegar hich p'atk'on wai sim hok'owiajā, mag hich Cristo dēnk'a simta mag p'atk'on k'āaijā hajapcha sim k'ap, honee habá. ¹¹¿Jāgwi mag chirā? Riknaanan pamaarjōta k'it'ee haawaima. ¹²Pārau pamaar k'iugp'ēbaadēm hooba haajē? ¹³Hedau pes wālbaadee, k'īurbaadee, sīi k'ālijem. Mag k'āibaadee hooimā t'ānarrjā warre chi hooimāg hok'oojem. Riknaanjā hich hagjōta t'ānaabahab. P'atk'on warag paarpaju hēk'a n̄lm hee meeбаadee magl̄m nem t'umaa sīi werplajem.

K'an jāgwiata nem k'aigbam wauju k'īirjuajē

¹²Woun hābmua mag prueba k'īir pogk'e hich gaai burr n̄lmjā hāuta dāi juapadam hubla hāwatbapläiml̄n honee habá. Mag ham̄l̄n magan hich Hēwandamauchata hirig, "Hāu chadchata pua jāmpäijim" hawia, hich haar hauwia, hich mag hich dāi wai sīsiju, t'um m̄lig heegar haawai hich daupii haajerr k'āllnan warrgarwejā magta hich haar hauju jaautarr haawai. ¹³Mag prueba hāwat n̄lm hee nem k'aigba wauju k'īirjubaadeewaijā hoob hich Hēwandamauta maachig magl̄m k'īirjupi sim hamiet. Hēwandamau chan nem k'aigba waujööpajā k'aba haajeewai maachigjā hichdēu chan hirua magl̄m k'īirjug deeba haajem. ¹⁴Maachin nem k'aigba wauju k'īirjug dāi t'aaba naawaita magl̄m nem waum k'ōchk'aajem. Maguata magl̄m nem wauju k'īirjubaadeewaijā sīi wounagamjō hādlaa dich hēudl̄ harrpiejem. ¹⁵Mam̄ mag k'īirjubaadēmjā hisegba wai n̄lmuata jūrr pekaúg paajem.

Maimua mag pekau maach gaai hajap t'ierrpa sīsiewai jūrr maguata warre hok'oom hiek hok'oopiwi Hēwandamagjā maach hisegpiejem.

¹⁶ K'odamnaan, mag prueba hee n̄am haigjā Hēwandamauta mag nem k'aibag wauju k'iirjug deejim hawi hoob wir haig pāachdēupai pāach k'ūgurmiet mag k'iirju n̄amua. ¹⁷ Hēwandam hedjā hee nem t'ānampā wautarraun maachig nem t'um nem hajap'am happaita deejem. Hich chan maach m̄aig heegarm k'āllnjō cambibierrsö k'aba sīerram. Mag sīewai prueba hee n̄am haigjā hiruata magl̄am k'iirjug deejim hawi hi gaai t'āju k'aba n̄am. ¹⁸ Mag maach dāi hajap'a sierraawai hewag pawi hagjō hich chaaink'aju k'ālln k'āaijā maachta nacha hich chaaink'a haujim, hichdēu maach peerdā haaujem hiek hūrpibarm gaaimua. Mam̄ mag hich chaaink'a hautarr chan maach garmua k'aba, hich garmuata mag hich chaaink'apim k'ōsi sīerr haawai hajim.

Par jāglupai hūrba Hēwandamau jaau simjō haju haai n̄am

¹⁹ K'odamnaan, m̄ag mua pāachig jawaagpam hiek k'iir heyaa habat: Maachin t'umaam k'āllnta jāg hārl̄la haju haai n̄am, Hēwandam hiek jaau n̄am hūraag. Mag jāg hārl̄la naaju haai naab mam̄, hiek'aagpaawain hajap'a k'iirjunaata hiek'aju haai n̄am. Hēwandam dāi wa hi hiek gaaimua k'āijā hoob meeuk'ak'arrsö hamiet. ²⁰ Mag meeuk'ak'arrsöta n̄am chan Hēwandam najā hāu k'abata n̄am, hichdēu k'ōsi simjō k'aba naawai. ²¹ Magua mua pārag mag chiram: Jāg Hēwandam na parhooba maach hārpiejem nem pāach gaai sīsidam t'um warre hisegbapäit. Magnaan chadau k'iir machag chuk'u Hēwandam hiek pāach t'āar hee hautarrta warag bāaupibat, hūr n̄amua. Jāg hiekta nem juu t'eeq sim, pāar peerdā hawaag.

²² Hich Hēwandamau jaau simjō haag chan sīi par jāglupai mag hi hiek jaau n̄am hūr n̄ll haju k'aba, chadcha hich hiek gaai waipi jaau simjöta haju haai n̄am. Magba n̄am chan magan pāran pāachdēupaita sīi pāach k'ūgur wai n̄am, mag hūr n̄ampaita hāu simpii hawi. ²³ Har maach peerdālajem hiek hūr n̄amjā hag gaai jaau simjö k'aba n̄am k'āllnan sīi woun hāb k'omariipai hēsp'ēg hee hich k'iir hoojemjöta n̄am. ²⁴ ¿Jāgwi? Hirua hich k'iir hootarrta, deeu hag k'ur n̄llpai hawia k'iirjuawai, k'augba sim jāga siejī hi k'iir. ²⁵ Mam̄ hīchab har Hēwandam hiek hamachdēu hūrbarmta k'iir hok'ooju k'āai, warag wajap'a k'iirjunaahag gaai jaau simjö wau n̄am k'āllnan mag hamach nem wau n̄am gaaimua honee haju. Mag hamachdēu hūr n̄amjā t'um Hēwandamau hichdēu waupim k'ōsim hiekta jaau sīewai hi hipierraa nem wau n̄amua tag warramjō pekaúgta hamach hārpapība n̄am.

²⁶ Hābmua k'āijā, “Mālln culto waupierr peert'āba manaa hich Hēwandamau jaau simjö chitl̄m” ha sim, mam̄ mag simta dich k'apeen k'aibag jawaag wa chik'am k'iir hiek'aag k'āijā bāllrjā hit'abērba sim chan, magan maguan hichdēupaita hich k'ūgur sim, Hēwandamau waupi jaau simta wauba sīewai. ²⁷ Maach Haai Hēwandamau hich dēnk'a n̄am k'āllnag waupi jaau siml̄n, wouchnaandamau wa k'oopaa hālinau

k'āijā nemdam hig nəmja haudeenaa ham hök'iirjuu haawaijā ham k'iir jāsenk'a nəmlu. Mag nəm dāi hīchab sii parhoobam k'əllnau nem waaujem nemjā wauba haajem k'əllnta chadcha hi dēnk'a nəm k'əllnau.

Hiwiir hābam k'əllnpai daupii haju k'aba nəm

2 ¹K'odamnaan, pārau maach Pör Jesucristo hich Haai Hēwandam dāi hāba sierram hiekta hāk'ajeevai mua pārag magk'im: Pārau pāach hee p'atk'on paraam k'əlln dāipaita hajapchanaa jūrr hap'əllm k'əllndam dāi haair haba haju k'aba nəm. ²K'anim nemjō pāar k'apanaa culto hee nəm; mag nəm hee hōor numí dubbaichém: hāb rik, maimua hāb sii dau hap'əll k'itəm. Chi rik k'ajūa wajapp'a hooihmə jūanaa jīgpir gaaijā p'ir dēnta sorrtik p'up'up sim. ³Magbaawai mag hoowia hirig, “Mlīgta jupbá, māigta pə hat'ee wajapcha sim” hawia, hirig sie wajapcharam gaai juppibarm. Maimua hābak'ai jūrr hap'əll k'itaawai k'ajūadam jōoiraajā jūa k'itəm hoowi jūrr hirig, “Pədēu hich jampai bījāau sīsī,” wa magbam k'ai, “Jāig jēk'lt hoo chirsī” hamən, ⁴magan pāraun hiwiir hābam k'əllnagpaita heenaa jūrr tagam k'əlln k'a hisēe nəm. Mag nəm haig pārau pāachdēu hāk'atarr hiek gaai jaau simjō k'iirjuba, sii ham k'ajūa hajap'a jūa nəm hoo nəm gaaimuapaita mag nəm.

⁵Cristo gaaimua k'odamnaan, pāadē mā hiek hūrbat: Maadēu pöd hap'əllm k'əllndam k'a hisēe haju k'aba nəm. Jāg hap'əllm k'əllndamjā hamachdēu maach peerdlaajem hiekta hūrwi hāk'a naawai māig heegarweran hap'əll k'it'ēe hawiajā paraam k'əlln k'āajā wajapcha wēnərramk'iir hich Hēwandamau jal hautarr k'əlln k'abahab. Mag nəm dāi hīchab mag hich daupiim k'əllnta t'um hich haar hauju hatarr haawai hamjā hāgt'ar hich mag hi dāi wēnərraju k'əlln k'abahab. ⁶Mamə magamta pāachdēuta jūrr ham k'a hisēe haajem. ⁷Pārau k'augba nə, riknaanauta pāach dau hee haug k'augba nemdam bērləllm hat'eejā pāach t'et paprə haajem? ⁸Hamachdēu k'abá hīchab chi t'et'emnaan haajarjā pāach harrnaa pāragta hārcha p'agpi jaaujem? ⁹Hamach k'abá Cristo higwiajā hi jūur hiyāl sīerrjēem? Mag Cristo hiek hāk'awi hi dēnk'a naawai pāach pōr choopitarra, ejāgwi mag Cristo jūur hiek'ajem k'əllnagta pārau hee haajem?

⁸Pārau Hēwandamau hich hiek p'ā sīsidəm gaai jaau simjō pāach k'apeenta t'umaa wir haig pāachjō daupii nəmlən chadau, chadcha hāu k'ērəm, Hēwandamau hārcha waipi jaau simta wau naawai. ⁹Mamə mag hi hipierr nəm hanəmja sii hiwiir hābpaita daupii haadēp'əm chan, magan pāran warag pekauta wau nəm. Mag nəm haig mag hi hiek pāachdēu hasekasba nəmuapaita woun dēnjō pāar Hēwandam dāi kulp pōm nəmja dawaa jaau sim. ¹⁰Jāgwi pārag mag chirā? Hābmua k'āijā pöd Hēwandamau Moiseeg ley deetarr t'umaa hālərk'a hauba hāb k'āijā waaurpāimən hichiita kulp pōm sim, pöd ley t'um hālərk'a hauba sīewai. ¹¹Pari maigjā ejāga mag hōbēr sīma? Pāadē hūrbat: Hich hābam Hēwandamaupai, “Hoob chik'am t'ōom” hanaa, “Hoob chik'am hālijā waum” hajim. Pari magtarra pua hōor t'ōoba hawiajā chik'am hālii waumən, magan hichiita pekauk'a hōbēr sim, mag hirua ley jaautarr hichaaur habarm

haawai. ¹² Pārau k'ap'la n̄am, mag Hēwandamau hich hiek pārag hāk'apitarr chan sī pekaúgta hādlla r pāach hārpapimk'ir k'aba, t'umaam k'lan hagdaujō k'a k'ōsi hamk'irta hich hiek pārag hāk'apijim. Magtarr haawai, mag hiek pāachdēu hāk'atarrauta Hēwandamau pāach jaauju k'ap, muan pāragan, hiek'aawaijā hagpierra hiek'anāa nem waauwaijā t'umaam k'lan dāi nem hagchata waubat ha chirām. ¹³ ¿Jāgwi mua pārag mag chirā? Maan Hēwandamau hichdēu hōor hi hagk'am hedjā har dich k'apeen dau haug k'augba haajerr k'lan chan hagjō ham dau haug k'augba hisegju haawaita mag chirām. Magarrau har dich k'apeendam dau haug k'aug paraa haajerr k'lanan chad, mag Hēwandamau hōor hi hagk'am hedjā hamach k'aibag waubaju k'ap, hi högk'aba naaju.

Chadcha hāk'a n̄am k'ai jāga haju haai n̄a

¹⁴ Keena, Cristo gaaimua k'odamnaan, ik'an hajaug sī pārau k'irjuawai, maadēu "Muan t'āraucha Hēwandam hiek hāk'a chitām" haju, mama mag simta Jōoirau dich k'apeen juag hoopii jaau simjō k'aba nem wau sim? ¿Pārau k'irjuawai hāk'a sim hanlma mag nem wau sim woun chadcha peerdaju k'ai? ¹⁵ K'anim nemjō woun hāb sim; ma, Cristo hiek hāk'a k'erām gaaimua maach k'odk'a sim. Mag simta k'ajūajā chuk'u ni t'achdamjā k'ōju chuk'u k'ērām. ¹⁶ Mama ya hi ma n̄allam hoowia hābmua k'ājā hirig, "Hāu mawia biwaa chitā; hoob jīchagagjā rach gaai mas hapim" ha sim; mama mag sim chan hirua nem higjudamjā deepāiba simta mamagk'am. ¹⁷ Hich hagjōta sīebahab Hēwandam hiek hāk'a n̄amjā. Maadēu t'āraucha hāk'a n̄am hanlma dich k'apeen juag hoo n̄amua bāllrājā ham dau haug k'augba n̄am chan, magan parta mag hāk'a n̄am hanlma.

¹⁸ Wa hābmua k'ājā, "Mua chan chadcha warm k'lan dēnjō nem hajap'am wauba chitab mama, tāch t'āar heepain chadcha hāk'a chitām" k'ājā haju. Mama mag k'abam. Jāga mua k'ap habarju, chadcha hirua mag hāk'a sim, Hēwandam hiek gaai jaau simjō hich k'apeenjā dau haug k'augba simta. Hajapcharan Hēwandamau jaau simjō tāch k'apeen dājā hajap'a chirām gaaimuata mag hāk'a chirām haju haai chirām. ¹⁹ Pua k'ap'la sim, maach Hēwandam hābpai k'itām. Pua mag k'ap'la sim haig nem hajaug sim. Mama mag k'ap'la n̄amuaipai pōd hāgt'ar hōerbām. Meperaujā k'ap'la sim, Hēwandam hābpaita sīerrām; mama hamau hīchab hi högk'ajem, hamach gaai juu k'abā haju k'ap'la naawai. ²⁰ K'irjug chukdam, k'ap'la habá: Hēwandam hiek t'āraucha hāk'a n̄am hanlma hichdēu waipi jaau simjō wauba n̄am chan, chadcha hāk'a n̄am k'abam. ²¹ Pua k'irjuawai ik'an gaaimua Hēwandamau jōoi Abrán k'ararrag chadcha hi pekau chuk'u harrjō chirām ha jaaujī? Hich chaai hīgk'aba hirig ofrendak'a t'oo deeju harr gaaimua k'abaji? Hajapcharan hichdēu hi hipierra harr gaaimuama. ²² Padé k'irjubarí: Abranau mag wauba harr hak'iin, jāga hirua Hēwandam hiek chadcha hāk'a chirām hak'ajī? Hēwandamau hichig nem mag habaawaijā hich hipierra harr gaaimuata Abranau chadcha hich hiek t'āraucha hāk'aajerrjā hōrag k'ap hapijim. ²³ Mag hich hipierra harr

haawaita hag nawe Hēwandamau hirig, “Pua chadcha mə hiek hāk'abarm gaaimua pekau chuk'u harrjö häu pə mua məch haar haub k'aba hauju” hatarrjā par k'abajim, chadcha tāraucha hich hiek hāk'atarr haawai. Magtarr haawai, Abranau mag hich chaai hīgk'aba hichig deeju hēk'abarm haitga hōragjā k'ap hapijim, mag par hiiupai k'aba tārauchata hichdēu Hēwandam hiek hāk'a sierr. Mag nəm dāi hīchab mag tāraucha hāk'awia hich hipierraar harr haawaita, hich Hēwandamajā jöoi Abrán warag hich k'apeerk'a haujim.

²⁴Maigtä pārāu hoo naabá, Hēwandamau hāb k'āijā pekau chuk'u harrjö sim ha jawaag chan, sii tārāu hāk'a nəmpai k'abam. Hāk'a nəm dāi hichdēu waupi jaau simjö hich hipierraar nem waauwita chadcha pekau chuk'u harrjö sim ha jaaujem. ²⁵Hūan Rahab k'aharrarr chi durpat'ierrmiejā hich hagjöta hajim hīchab. Pārāu k'īrjuawai, ēk'an gaaimua Hēwandamau hijā pekau chuk'u harrjö häu hi heeg hoojī? ḡIsraelnan hich di haig jēerpiwi ham chig ham hugua meraa p'öbör higaau jiir burrpāiwia jūrr deeum k'ād gar pāitarr gaaimua k'abaji? ²⁶Hajapcharan jāan māgta sim keena. Jāg maach meebaraadeewai ya maach gaai tag maach hak'aar chuk'u haadēm haig, ḡmaach chi meemk'a sīsiba haajē? Hich jägtä sim hīchab tāraucha Hēwandam hiek hāk'a nəm hanamjā. Dichdēu hāk'a chiram hanamjö bigaauam k'āndam dāijā nem hajap'a waubam chan, magan maan chi t'ōmjö simta hiiu sim ha sim, tāraucha hāk'aba simta mag hāk'a sim ha siewai.

Jāga sīerrā maach meuk'iir

3 ¹Hermanonaan, hoob t'umaam k'ānau Hēwandam hiek jawaag maestronaan k'aju happaita k'īrjumiet. Pārāu k'augba narr k'ai, k'ap habat: Maach chi maestronaan k'ānau hīchab maachdēu deeum k'ānag jaau nəm jō hagpierra k'aba wēnərramən, maach gaaita Hēwandamau juu k'labacha deeju. ²Maach chan hiwiir hābmuajā t'umaa Hēwandamau nem k'ōsim happaita wauba haajem. Hāb k'āijā bālərjā sēuk'aba chik'am k'īr wa chik'am hēugar k'āijā hiek'aba haajeek'iin, magan mag wounaun hichdēu nem wau simjā t'um Hēwandam dau na hajap'ata waau k'ap'l haajeek'am. ³Pārāu hoowai cabaii pōm siewiajā hi hi hee waajānaa hewag hēudlawai, ḡdichdēu harram k'ōsimpierr harrba haajē? ⁴Hich hagjöta sim hīchab barcojā. Hidēu par barco pōm chiraju, chi p'ūjā nem t'eeg wē t'lnaaju, mamə mag nem pōm siman timondam bārləl k'itamua chi capitanaa hichdēu harrampierr p'eert'āprālīg harrjem. ⁵Hich jägtä k'itam hīchab maach meuk'iirjā. Hoowai chan pōm k'aba k'itam, pari mag simuan hiek pōoma hiek'a t'lnaaju hak'iin, hiek pōm maach jāgaag k'abampa hiek'a t'lnaaju. ḡPārāu hoowai hōtdau k'īrdam bārləmuajā p'laejēb pōm k'ar charā hooichaar heem magwe hōrpāiba haajē? ⁶Hajapcharan maach meuk'iiran hīchab hōtdau k'īrau. Maguata jäg hōtdau hichdēu barmampierr p'aamaajemjō, hichta benenjō sim, hiek k'aibgam hiek'amamua maach pekau paarpapieg. Mag hōtdau k'īirk'a sim t'ōm hugua chi dösātau hijeeuba p'up'uak'amjō siewaita maach meebara haiguin maan hidēu t'ōpiba hich mag p'u wai simjöta sīejem, warag parhooba hiek'apieg. ⁷Maguata pādē k'īrjubat: Hōrau māg jēb gaaim

nemchaain k'īirpierr daumeerpaa haaujem: pabā heem nemchaain chi k'ōrpim k'umjöm, nem hichpan, nemk'ōr, p'ūas heem hāwarrpa daumeerpaa haaujem.

⁸ Mama dich meuk'īir chan hābmuajā pöd t'ābēp hauba haajem. Jāan pabā heem nem maach k'oojem k'āaijā hārpainaa nem k'aibagcha sierraawai, jāgua chan hādālār hich daumeerpapiba, k'ierr hach dēnjo hich garmuata hōor k'aibag waaujem. ⁹ Mag sim meuk'īraupaita maach Haai hanaa maach Hēwandam t'ō hiek'anaa, hich hag meuk'īraupai dich k'apeenjā hāauk'anaa t'ōp hiek'abaadēp haajem, Hēwandamau maach t'umaam k'ālln hich k'īir t'egwiata hompaatarjā k'īirjuba. ¹⁰ Hajapcharan jāg nām haiguin, hich hag hiiupaita hiek hajap'amjā hiek'anaa hiek k'aigbampa hiek'abaadēp haajem. K'odamnaan, maadēu chadcha Cristo hiek hāk'a nām k'ai, pöd magju k'aba nām. ¹¹ Ḷ Pārau hoowai hābam dösig heepai dö k'op'am jōi hau nām dāi warre hāba dö k'iyamjā jōi haaujē? ¹² Hich jāg higo bā gaai olivo dau p'ierba ni uva gaajjā pöd higo p'ierba haajemjō, dōjā hierrmuata hich mag k'iyaa höbérchē sim hee pöd hich hag heemuapai dö k'op höbérbam. Magua dich hiek'aawaijā hāba hiek hajap'ampaita hiek'aju haai nām.

Jāga t'ānā Hēwandamau dee sim k'īirjug wai nām k'ālln

¹³ Hāb k'āijā pāar hee hichdēuta hōor wawieg nem k'īirjug k'aauga hichdēuta t'um k'ap'a sim ha k'īirju sim k'ai, magan chadcha hich mag sim bigaum k'āllnag k'ap hamk'īir hagpierraanaa nem hajap'a wau nārrāmuata hich hoopibá. T'umaam k'ālln dāi mag hich hō hajap'a simjā higba magba haajemjō simnā, magan chadcha hi k'īirjug paraa sim. ¹⁴ Pari magba pārau pāach t'āar heepai k'āijā pāachta jūrr chik'am k'āaijā hārpai ham k'ōsinaa pāachdēu nem jaau nāmpaita hūrpim k'ōchgau hōrag jaau nām k'ai, magan hoop chadam hiekta jaau nām hawia pāachta hajap'a nām hamiet. Pāach mag wēnārrām haig sii chik'am k'ūgurta wēnārrabahab. ¹⁵ Jāgām k'īirjug chan Hēwandamau dee sim k'abam, jāan sii hich māig heegarm k'īirjugpaiu. Jā sii dösāt k'īirjug k'abahab; hichdēuta hōrag mag k'īirjupi sim. ¹⁶ Maguata mag hiwiir hāb warm k'ālln k'āaijā hārpainaa hich hiekpaita hūrpimjā k'ōsi haadēp'ām haig, magām gaaimua sii warag nem k'aigbamtā parhooba hamachdēu k'ōchagpierr waaujem.

¹⁷ Mama jūrr hich Hēwandamaucha k'īirjug deewi wai nām k'ālln magba, ham Hēwandam na nem hagcha wau nāmuua hajap'a nām. Mag nām dāi hamau sii hōor k'ōinaa hapijuuta hēk'anaa dich k'apeenag hat'uucha nem waipi jaauba haajem. Hamau jūrr warm k'āllnau hamach k'īirjugdam jaau hīgwaijā hagjō hūrm k'ōsi hūrjem. Hōor dau haug k'aug paraanaa, hiwiir hābamāgpaijā hee haba, chadchata hiek'anaa nem hajap'ata waaujem, hamachdēu hiek'ajemjō.

¹⁸ Har mag k'ōinaa wēnārram k'ōsi haajem k'āllnan nem waauwaijā nem t'um hagchata waaujem, hamach mag nem wau nām hoowi bigaum k'āllnaujā hamach dēnjo nem hagchata waunaa k'ōinaa wēnārramk'īir.

Parhoobam k'ɻlñjö haawain Hēwandalma hiseg nñm

4 ¹His mua pārag jēeu hook'im: ¿Jāgwiata pāar jāg pāach heepaijā k'ōinaajā k'aba hiek p'it'uurga t'ɻnñm däi, chik'am däi k'iir masi därdärnaa jūrr bēhbē haajerráma? Mua hoowai jāan sii pāach t'āar hee jāg pāachdēu nem waum k'ōsimaita waum k'ōchk'a t'ɻnñm gaaimuau. ²Pāraun chik'am nemta pāach dēn hapim k'ōsi haajem haajem; maimua mag pāachdēu nem hig nñm pöd paarpaba haawajā, par hiek'aupai chik'am t'ōojem hak'iin, chadcha t'ōopäik'am ha hiek'ajerram hanñm. Pāach k'āai bigaaum k'ɻlñndam puesto hajapcha k'āijā wai nñm hoowai magjā k'ōchk'aba, jūrr pāachta garpabam haig chan nem rñlava sierrjēem haajem. Magñm gaaimuata pāach heepaita juurhi p'iida t'ɻnñm jō t'ɻnaabahab. ¿Pari k'an jāgwi mag pāachdēu nem hig nñm jāa pöd paarpaba haajē? Hēwandalmag jēeuba haawaima. ³Maimua mag hichig jēeuwajā hirua deeba haajem. ¿Jāgwi? Ya mag pāachdēu nem hig nñm paarpabaadeewai hagua sii pāach hö k'ōchagpierr nem wawaagta hig nñm jāa hichdēu k'ap'a siewaima. ⁴Pāran Hēwandalma hiek hāk'a nñm hanñmta, sii hi hiek hāk'aba haajem k'ɻlñjö jāg pāachdēu k'ōchagpierr nem wau nñm gaaimuau, hñlli jaai paraamta deeum däi siejemjöta t'ɻnñm. ¿Pārau k'augba nñ, pāachdēu mag hamau nem wau nñmta däi waum k'ōchk'aawai jūrr Hēwandalma hiseg nñm? Har sii hamach k'ōchagpierr nem waaujem k'ɻlñn däita k'apeerk'aawain jūrr Hēwandalma däita hiekk'or paarpa nñm. ⁵Mama Hēwandalmau maach hich däipaita naapim k'ōsi siewai hich hiek gaajā,

“Mua mñch Hak'aar pārag dee chirñm chan sii parhoobam k'iirjug
hauwi magñm nem k'raigbampa wau wēññrramk'iir k'abam” ha sim.

(Zac. 8:2; Dt. 4:24; Ex. 20:5)

⁶Mama Hēwandalma maach däi hö wajaug k'itaawai, mag wēññrramk'iirjā hichdēuta maach juag hoojem. Hōor däi hich mag k'itñm higwi, hichdēupai hich hiek p'āpitarr gaai,

“Har mñjā higba hamach juapaupaita wēññrraajem haajem k'ɻlñn
chan mñchdēujā higba chitñm” ha sim.

“Magarrau hamach serbiibag k'ap mñchdēu nem jaau chirñm
wawaagjā mñch juapadam hiigjem k'ɻlñnan chadau, mñch
garmuajā ham juag hoojem” ha p'āpijim Hēwandalmau.

(Pr. 3:34)

⁷Magua Hēwandalmagta hidēu hichdēu hampierr hapibat pāach däi. Magnaa meperag pāach t'ñ haum hugua, t'et'e t'ierrk'abat. Mag hichdēu pödba habaawai hirua pāar högk'awi pāar hogdñ rñaju. ⁸Hēwandalma pāach haig däi p'ës t'ñr hahau habat; magbaawai hichdēujā pārau hich hig nñm k'ap pāar däi hogdñba nñrraju. Pekaúa juu p'lisimjö sñsidñm k'ɻlñn, hirigta hidēu pāach pekau hñpibat. Pāar jāg Hēwandalmau k'ōsimjö nem waum k'ōsinaa hñchab parhoob pāach k'ōchagpierr nem waum hiigjem k'ɻlñjā, hidēu hirigta pāach t'āar hajaug paapibat. ⁹Pāach pekau pöm nñm k'iirjuwia, gaai machgau hicharaucha bñenaa

hidawaa habat. Jāg pāach pekau hee naajeewai honeenaa hiuk'aau haajerr k'iirjuwia, jūrr hicharaucha hö jäsehne bīewia hök'iirjuu habat. ¹⁰Deeu plaba muan pāragan, pāach serbiibag k'ap Hēwandamagta chaigpa n̄lmuu pāach dau haug k'augpibat ha chirām. Mag k'aita pāar deeu hajaug paap̄l̄iwi m̄ng hatag pawiajā t'umaam k'llan dak'iir hirua pāar hajaug p'ëju.

Dich k'apeen jaauju k'aba n̄lm

¹¹Hermanonaan, hoob dich k'apeen hēugar hiek k'aigba hiek'amiet. Mag dich k'apeen jaau simuan jūrr Hēwandamau Moiseeg hich hiek p'āpitarr gaai dich k'apeen k'a k'ōsi hapi jaau simta warag serbiibag p'ēnaa hichdēuta k'apcha sim ha sim. Mag sim haiguin mag hiek gaai jaau sim k'āai hich hiekta hajapcha sim ha sim. ¹²Mam̄ chadcha k'aita hich haar hauju wa k'aita hisegju ha jaauju wounan hābpaita sim; ma Hēwandamau. Hich mag Hēwandamauta mag dich k'apeen daupii hapi jaau sim leijā deetarr haawai, ḷhichdēuta k'apcha sīebā? Magtarra, ḷjāgwī maach hagdaujöpai t'λn̄l̄m k'λn̄l̄nauta dich k'apeen jaauju haai n̄l̄?

Dich juapaata t'ö hiek'aju k'aba n̄lm

¹³Pāar har sīi pāachdēu nem waum haig nem waaujem k'λn̄l̄n, m̄l hiek hūrbat: Pāar hiek'aawai, “Hīs wa nan k'āijā maach chum deeum p'öbör hee wētwi jūrr jamta año hāb p'idx'aju” ha hiek'ajem, “p'atk'on pōm ganaag.” ¹⁴Mam̄ mag n̄lm chan pāach mag hiek'atarr noranjā hagt'a monak'a naaju wa ya meewi naaju k'āijā k'augba n̄l̄mta mag hiek'ajem. ḷPārau j̄l̄nt'umie bau wējōm hooba haajē? Mag bau wējoowi deeu n̄l̄rpaai hawi hoowai, ḷchukk'u t'λnaaba haajē? Maachin jägtä k'it'ēem; maadēu hiwiir hābmuajā dich t'öju hed k'augbam. ¹⁵Jāg pāach juapaupaita nem t'um waaujemjö hiek'aju k'āai, ḷjāgwī pārau sīi, “Maach Pör Hēwandamau k'ōsn̄a maach monak'a wai sim̄l̄n, maachdēu k'iirju n̄l̄mjö wauju” haba haajē? ¹⁶Pari magba pārau chan pāach dajēk'u k'it'ēemjā k'iirjubanaa, hök'ar naspawi nem waujupata k'iirjuwia, pāachta warag t'ö hiek'ajerram. Jāg dich juapaata t'ö hiek'a n̄lm chan Hēwandamau k'ōchk'aba sīerram, hichta t'ö hiek'aju haai n̄lm t'ö hiek'aba haawai. Jāg n̄lm k'λn̄l̄n chan hamach mag n̄l̄mjā hoob pārau Hēwandamau k'augbamjö sīi k'iir hok'oop̄l̄ju hamiet. ¹⁷Pāadē hūrbat: Nem hajap'a haju haai sim k'ap̄l̄ simjā wauba sim̄l̄n, magan mag sim haigjā warag Hēwandamau hoowai pekauk'a höbēr sim.

Riknaanag hamach k'iircha jaautarr

5 ¹Riknaan, m̄l hiek hūrbat: Hīsin chad jūrr pāragta m̄l hiek'aagpam. ²Hēwandamau m̄ng durr hi hagk'am hed pāach gaai jua k'λaba deeju k'iirjuwia hicharaucha bīebat. ³Hīs pārau pāach p'atk'onta hig n̄lm, mam̄ mag sim̄l̄n, Hēwandamagan sīi nemmijöta sim. Pārau jäg k'ajūa wajap'a jūa n̄lm̄n, jāan hirigan sīi nemchaainau t'λrk'ich simjö bāl̄rjā maadēu nem higbata sīsid̄l̄m. ⁴Pārau jäg p'ir p'atk'on dāi wai n̄lm̄n, hirigan jāan sīi

jierr chi sōsp'ëmjö baleebata paauk'amam warag. Jäg pääch p'atk'on baleeba paauk'amamjö, päächjä mläg hatag paawai hag däi hok'oob k'aba hok'ooju. Pari mag simagtä, ya mläg maach hi hagk'aju k'ääi k'apan k'aba waaurmam heejä, warag päräu maglamläg heenaa nem pöm paarpa haujuuta hék'aajem. ⁴Mamäl päädë mä hiek hürbat: Pääch p'atk'on hälärk'am k'öchgauta päräu hooordam pääch p'idag hee p'idx'apiejem k'älnagjä haai p'agba sierrjëem. Maagwai mag pääch p'idag hee p'idx'a durraajem k'älnnauta päächdëu hamach däi maagjem jürr, Hëwandamag pääar gaai juu k'laba deepi jaau nlm. Hamau mag jéeu nlm chan maach Pör Hëwandam chi juu t'ierriu hür siëwai par hok'oopibam. ⁵Chadcha mäig heegar päächigan pääar nem hajaauga t'älnlm, päächdëu nem hig nlmjä t'um paraanaa pääch k'öchagpierr nem wau nlmua. Mag pääch k'öchagpierr nem wau nlmuan, di heegarm nemchaai t'öopäaig hõtpaapi nlmjö, päächdëupaita pääch hõtpaa harrum, Hëwandamau hichdëu mäg durr hi hagk'am hed sii hirig pääch t'öopäimk'ürrjö. ⁶Päächdëuta hooordam hiekk'ör chuk'u hamach köt hiek'ajupaijä jaauju k'augba k'it'ëem k'älnjä k'aibag waipi jaaunaa t'öojä t'öopimaajem, päächta härpäi nlm hawi.

P'it'urg haauwai warag Hëwandamagta jéeunaat

⁷Hermanonaan, Hëwandamau maglam k'äln gaai juu k'laba deeju k'ap, hich jäg hamau pääch dau hap'ä wai naawiajä maglam higba maach Pör Jesucristo deeu bëejuuta nlbä. ⁸Päräu hooba haajë, jäga nemjüür jürrjem k'älnnau hamach nemjüirdam p'ieraag noseg hig nlmjä da chëba haawai hichiita nlaejé?

⁸Päächdëu hæk'atarr hiek gaai hubä nlmuata pääraujä hich hagjö maach Pör Jesús bëeju nlbä; hí barchéju hed chan ya pöm waaurba sim.

⁹K'odamnaan, pääch mag p'it'urg hau wënlärawiajä hoop maglam gaaimua jürr pääch heepai chi parpem däita dau p'uu hamiet, heeu maglam paar Hëwandamau jürr päächigta "Päräu jägju k'aba naajimwai" haduk'am. Mag bigaauum k'älnjä jaauju haai simän hich Hëwandamau. Hichta ya bëeimä sïebahab, maach t'umaam k'älnag hagdaujö dichdëu nem waaujerrpierr jawaag. ¹⁰Keena, päädë hoopat: Warrgar Hëwandam hi jaaujerr k'älnjä maachjö chik'amnau dau hap'ä waunaa p'it'urg haupiejeejim, mamä maglamjä häu hamau häwatpäajeejim. Magtarr haawai maadëujä hagjö ham dënjojä jämju haai nlm. ¹¹Päädë k'ürrjubat: ¹²His hewagjä maadëu, "Jäg warrgarwejä p'it'urg hau nlmjä häu häwatpäi nlm k'älnnan chadcha Hëwandam däi honee nlm" haba haajë? Päräu hüürjem, jäga jöoi Job k'ararr meperau hajapp'a hich dau haug waupitarrjä häu häwatpäijä, maiimua mag häu häwatpäitarr jürr jäga maach Pör Hëwandamau hoor dau haug k'aug paraa k'itaawai häu hi heeg hoojä. Hisjä maadëu mak'äln jöoin dënjo häwatpäi nlmn, jäga hirua maachjä heeg hooba habarju.

¹²Tagam nem mua jaau chiräm hürmap'a hawiajä cha mua jawaagpam chan hoop par jäglupai hürmiet keena. Hörau mag pääch dau hap'ä hapiewai, hich hagjö haju hawi, hoop sii haai k'ürrjuba hiek'amiet. Magju k'ääi pääch hiek'aawaijä chadchata hiek'abat. Nem wauju k'ai, warre

wauju habat; wa waubam k'ai, hich hagjö warre waubam habat. Mamλ mag hiek'aawaijā hoob hedjā higwi, mλg jēb higwi, wa deeum nem hinag parhoobam higwia k'ajjā nem wauju ha hiek'amiet, heeu magba hak'iin mag pāach hiek gaaimuapai Hēwandamauta pāach k'aibag wauduk'am.

¹³Pāar hee hāb k'ajjā mag p'it'urg hau sim k'ai, hōk'iirjuu haju k'āai, warag Hēwandamagta jēeubá. Wa jūrr hāb k'ajjā honee sim k'ai, Hēwandamta t'umeuk'arbá. ¹⁴Hāb k'ajjā mor mas sim k'ai, iglesia heem chi pörnaan t'ärk'λlībá, hich kōit Hēwandamag jēeumk'iir. Magbaawai hamau bēewi chi haaunaan nemk'aúa k'a p'uur nλm dāi maach Pör Jesúس juu t'eeeg t'ō nλmuu hirigta jēeumaju, monaaup'līmk'iir. ¹⁵Mag pāachdēu jēwaaggpamjā chadcha monaauju k'iirjunaata jēeumlan chi haaunaan chadcha Hēwandamau monaaupäiju. Mag monaaubapäaiwai hich pekau gaaimuata mag mor mas sīerr k'ai, chi pekaujā chugpaapäiju hich Hēwandamau.

¹⁶Keena, chadcha Hēwandam na hajap'a nλm k'λlnau hirig jēeu nλm k'λln hiek'an chadcha hichdēu hāk'aajeewai, muan pāragan, pāach pekau wai nλmjā hagdaujö dich k'apeenag meerba jaaunaa jūrr hagdaujö dich k'apeen

(JAS 5.14)

kōitjā Hēwandamagta jēeubat ha chirłm. Magnaata pārau jēeumłn, mor mas k'ëk'ëdłm k'łłnpjā monaauju. ¹⁷Mł sëuk'a chirłm ham hugua, pāadę k'iirjubat: Pārau hūrjem warrgar jöoi Elías haajerr: Hijā hīchab maach p'it'urg hau nłmjö p'it'urg hau jēedł k'itaajeejim haajem; mamał mag k'itłmua sii warag Hēwandamag noseg chēpiba jēeubaawai, chadcha Hēwandamau hi hiek häk'awi año t'ärjup hawi järr błłrjä noseg chēba sīsijim hanaabá. ¹⁸Maimua mag año t'ärjup hawi järr nłm hee, deeu hichdëupai jēeumamua nosegdam chēpi jēeubaawaita, Hēwandamau noseg pöm chēpójim haajem. Magta häu hīchab nemjiirdamjä deeu k'öju paarpajim haajem. Magua pāach Hēwandamag jēeuwai hoob sii pardëu k'ös k'äijä jēeu nłm hamiet.

¹⁹K'odamnaan, hābmiecha paawai pāadę mŁ hiek hūrbat: Hāb k'äijä pāar hee maach peerdłajem hiek hichdëu häk'a sierri hisegwi sii parhoob hichdëu ham haig nem wau nłrramta deeu hābmua k'äijä wawí hauwi hūwaai k'lđ hajaug hee p'aibapäimłn, ²⁰magan mag parhoob nłrrarau pekau pöm sierpjä häu Hēwandamag chugpaapi hat'am. Magbarm haig hīchab Hēwandamau mag woun gaai jua k'łaba deeju harpta häu hłdłlr deepiba peerdł hat'am. Hayoo keena. Magdam hajim pārag jaaum hig chirarr.

Santiago